

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

№	Компетентен орган / Заинтересована страна	Описание на изразени становища/ препоръки/ бележки и др.	Приети/ Неприети	Описание на предприетите действия по отразяване на коментарите
Съответствие на програмата с основните резултати и препоръки от документацията по ЕО, с резултатите от консултациите, с условията, мерките и ограниченията, включени в Становището по ЕО				
1	Регионална инспекция по околната среда и водите – Стара Загора, Република България	Изх. № КОС – 02 - 2322 04.08.2014 г. Приема съдържанието на Доклада без забележки.	Прието за информация.	Прието за информация.
2	Басейнова дирекция за управление на водите Източнороморски район с център Пловдив, Република България	Изх. № РД-09-221 04.08.2014 г. На стр. 75 посочено, че индикативните дейности по ДП за ТГС имат потенциал да засегнат водни обекти на една от басейновите дирекции – Черноморски район с център Варна (която отговаря за областите Бургас, Ямбол и Хасково), следва да се прецизира информацията, като се допълни и засягането на водни обекти на територията на Басейнова Дирекция за управление на водите в Източнороморски район с център Пловдив, (Източнороморски район обхваща водосборите на реките Марица, Тунджа и Арда. И трите реки са трансгранични, като Арда и Тунджа са част от международния речен басейн на р. Марица)	Прието.	Текстовете са допълнени.

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

		На стр. 75 В частта повърхностни води е необходимо да се определят повърхностните и подземните водни тела, засегнати от ИП. Да се представи информация относно състоянието на подземните и повърхностните водни тела, като се отнесе към целите за опазване на околната среда.	Прието.	Прието за етап изпълнение. Интервенциите и действията, включени в програмата, са приложими във всички допустими области на Програмата за трансгранично сътрудничество по ИПП. На по-късен етап, когато ще бъдат подготвени Насоките за кандидатстване и Поканата за представяне на проектни предложения, ще бъде дадена по-детайлна информация за областите и водните тела, които биха могли да бъдат засегнати от проектите.
		Да се представи информация относно наличието (или не) в близост на територии, които имат потенциал да бъдат засегнати от ДП на ТГС, на водни обекти по смисъла на Законите за водите и санитарно охранителни зони, водоизточници за питейно битово водоснабдяване и зони за защита на водите съгласно Закона за водите.	Прието.	Прието за етап изпълнение. Моля, погледнете предишния коментар.
3	Басейнова дирекция за управление на водите в Черноморски район - Варна, Република	Изх. № 04-00-14/9 07.08.2014 г. Приема съдържанието на Доклада без забележки.	Прието за информация.	Прието за информация.

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

	България			
4		На стр. 74 надписът над приложената карта е „Събиране на данни за БПК във формат WISE SoE за реките от трансграничния регион България-Сърбия 2011г. “ и не кореспондира с картата.	Прието.	Текстовете са коригирани. В английската версия на Доклада за екологична оценка, заглавието на картата е променено на „Събиране на данни за БПК във формат WISE SoE за реките от трансграничния регион България и Турция 2011г.“
	Регионална инспекция по околната среда и водите – Бургас, Република България	На стр. 76 е констатирано, че „ Яз. Огоста “ в област Монтана и долината на р. Огоста са замърсени с тежки метали, основно арсен и олово“, което не попада в разглежданата територия на Република България.	Прието.	Текстовете са коригирани.
		На стр. 88 е отразено, че „На територията на България има само локални случаи на замърсени почви в промишлените райони и по основната транспортна инфраструктура ж.п. линията София-Солун и първокласен път Е-79 , което не попада в разглежданата територия на Република България.	Прието.	Текстовете са коригирани.
		На стр. 89 е разгледано „изграждането на нови водоеми, като яз. Козяк с площ около 13 км ² - като част от стратегията на страната въз основа на Проекта за долината на р. Вардар , което не попада в обхвата на ТГС.	Прието.	Текстовете са коригирани.
		На стр. 89 е записано, че „Застрояването със жилищни и търговски обекти около по-големите градове се разраства –	Прието.	Текстовете са коригирани.

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

		най-вече в столицата Скопие и градове в западната част на страната.“, което не попада в обхвата на ТГС.		
		Обръщаме Ви внимание, че предвид големия срок на изпълнение на програмата (2014-2020 г.), етапа на който е представени и твърде краткото описание на дейностите, за да се определи допустимост спрямо режимите на защитените зони за които има издадени заповеди е необходимо след разработване на всяка отделна дейност/проект, включени в Програмата за трансгранично сътрудничество да се внасят да одобрение пред съответния компетентен орган.	Прието.	Изпълнението на проектите по Програмата за ТГС по ИПП България-Турция 2014-2020г. ще бъде в съответствие със съответното национално законодателство.
5	Министерство на околната среда и водите, Република България	Изх. № 04-00-14/9 07.08.2014 г. На стр. 24 (от ДЕО на английски език), пети булет – да се изясни дали Дунавската стратегия на ЕС има отношение към програмата;	Прието.	Както е подчертано в документа „Тематична концентрация на Програмата“, двете съществуващи Европейски макро-регионални стратегии (Стратегия на ЕС за региона на Балтийско море и за Дунавския регион), не се отнасят директно за трансграничния регион. Петият булет „Черноморско взаимодействие - нова инициатива за регионално

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

				сътрудничество" се отнася директно за Програмата .
		В таблицата на подраздел 4.3 срещу Рамковата директива за морска стратегия в колоната за българското законодателство да се включи Стратегия за опазване на околната среда в морските води на Черно море/Морска стратегия/ на Република България. В същата таблица срещу Стратегически план за действие за опазване на околната среда и рехабилитация на Черно море (втора колона) да се включи в първа колона Конвенция за опазване на Черно море от замърсяване;	Прието.	Текстовете са допълнени.
		В подраздел 4.3 да се коригира текста, отнасящ се за План за управление на речните басейни в Дунавски район, тъй като програмата има връзка с Плана за управление на речните басейни в Източноромански район за басейново управление;	Прието.	Текстовете са коригирани.
		В таблицата към подраздел 5.3. „Процент от населението на географския район на Програмата за ТГС, което ползва Вик услуги“ да се коригира броят на пречиствателните станции за отпадъчни води (ПСОВ) в последната колона за Област Хасково, където има изградена и работеща ПСОВ. На същата страница да се добави, че програмата има отношение към Плана за управление на речните басейни на Източноромански район (за регионите Хасково и Ямбол);	Прието.	Текстовете са променени.
		По отношение на състоянието на повърхностните и подземните води са представени данни цялата страна, а не	Прието.	Цялата налична информация за повърхностните и подземните

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

	за двата района на басейново управление, за които се отнася програмата;		води е интегрирана в доклада.
	На места в ДЕО са коментирани обекти, попадащи извън териториалния обхват на програмата (язовир „Огоста“ и долината на река Огоста, ж.п. линията „София-Солун“ и първокласен път Е-79, язовир „Козяк“, гр. Скопие);	Прието.	Текстовете са коригирани.
	В подраздел 4.1 (от ДЕО на английски език), текстът „The main strategic objective of the Third National Action Plan on Climate Change 2013-2020 is to outline the framework for action in the fight against climate change for the period 2013-2020, and to turn the country's efforts to actions that reduce the negative impact of climate change and the implementation of commitments. The main goal of the plan is reducing greenhouse gases in Bulgaria and implementation of existing EU legislation in the field of climate change.“ да бъде променен по следния начин: „The main strategic objective of the Third National Action Plan on Climate Change 2013-2020 is to outline the framework for action in the fight against climate change for the period 2013-2020, and to turn the country's efforts to actions that reduce the negative impact of climate change and the implementation of international and European commitments. The main goal of the plan is reducing greenhouse gases in Bulgaria and implementation of existing EU legislation in the field of climate change.“;	Прието.	Текстовете са променени.

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

	В таблицата към раздел 7 (от ДЕО на английски език), в графа „Weakness“, т.6 предлагаме текста „Vulnerability towards the adaptation to climate change and below average performances in adaptive capacities“ да бъде заменен с „Vulnerability to climate change and below average performances in adaptive capacities“;	Прието.	Текстовете са променени.
	Същото изменение следва да се направи в проекта на програмата, в раздел 1.1.1, т.6;	Прието.	Текстовете са променени.
	Не е изпълнена препоръката (съгласно писмо на МОСВ с изх.№ 04-00-1858/03.07.2014 г. по заданието за обхват и съдържание на доклада за ЕО) докладът за ЕО да включи специфични цели по отношение на водите, като оценка на риска от наводнения; предотвратяване на аварийното замърсяване на повърхностните води; опазване на зоните за защита на водите, в т.ч.: санитарно-охранителни зони за питейни води, нитратно уязвими зони по нитратната директива, чувствителни зони по Директива 91/271/ЕЕС; устойчиво използване на водите, в т.ч. въвеждане на оборотни цикли за използване на водите в промишлените предприятия, локално пречистване на индустриалните отпадъчни води;	Частични прието и променено.	Екологична цел е по отношение на превенцията на риска от наводнения и вече не е включена в списъка.
	На стр. 37, 46 и 49 (от ДЕО на английски език) текстът „reduction of waste generation, increase in waste recover and recycling of all waste“ да се замени с „reduction and prevention of generated waste, increase in waste recycling and recovery“;	Прието.	Текстовете са променени.

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

	На стр. 100 (от ДЕО на английски език) в таблицата относно управлението на отпадъците от опаковки да се добави мерна единица;	Прието.	Текстовете са променени.
	На стр. 42, 53 и 58 (от ДЕО на български език) текстът „Намаляване образуването на отпадъци, по-добро оползотворяване на отпадъците и рециклиране на всички отпадъци“ да се замени с „намаляване и предотвратяване на образуването на отпадъци, по-добро рециклиране и оползотворяване на отпадъците“;	Прието.	Текстовете са променени.
	На стр. 45 (от ДЕО на български език) текстът „Закон за управлението на отпадъци“ да се замени със „Закон за управление на отпадъците“;	Прието.	Текстовете са променени.
	На стр. 112-113 (от ДЕО на български език), в таблицата относно управлението на отпадъците от опаковки да се добави мерна единица.	Прието.	Текстовете са променени.
	По отношение на препоръките за смекчаване на значимите отрицателни последици (представени в т.8 на доклада за ЕО) предлагаме да бъдат включени и следните: о Инвестиционни предложения/планове, програми или проекти, за които се изисква ОВОС/ЕО (по реда на глава шеста на ЗООС) и оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитени зони (по реда на ЗБР) да се одобряват по реда на съответния специален закон само след произнасяне с акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от	Прието.	Текстовете са променени.

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

		<p>извършените оценки, както и с условията в съответния акт;</p> <p>о За Приоритетна ос 1 „Околна среда“: При извършване на дейности в близост до или в границите на защитени зони, защитени територии и исторически паметници от бенефициентите да се изисква да наблюдават и докладват за начина на спазване на режимите и ограниченията, записани в плановете за управление и заповедите за обявяване на конкретните територии и местности</p> <p>о За Приоритетна ос 2 „Устойчив туризъм“: Разработката на туристически пакети следва да се отчита, че дейности като излети „сафари“ и трасета „офроуд“ с наблюдение на редки и застрашени животински видове не са допустими, тъй като водят до значителни увреждания на околната среда и биологичното разнообразие.</p>		
		<p>В проекта на програмата, към всяка приоритетна ос са предложени общи показатели и показатели за резултат, част от които представляват по своята същност индикатори за въздействието върху околната среда в резултат на реализирането на програмата. Същите са включени в т. 10 на доклада за ЕО, като е предвидено и идентифициране на индикатори за въздействие върху околната среда и човешкото здраве, които да се определят за всеки конкретен проект по време на прилагането на програмата. В тази връзка, предвид, че идентифицираните в програмата индикатори съответстват на прогнозираните очаквани въздействия върху околната среда и човешкото здраве, не</p>	<p>Прието.</p>	<p>Индикаторите са актуализирани в съответствие с последната версия на Програмата.</p>

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

		считаме за необходимо предлагането на допълнителни индикатори.		
		От Управляващия орган на програмата следва да се предвиди периодично (съобразно периодичността на отчитане и докладване на индикаторите по програмата) изготвяне и предоставяне на доклади с данните по индикаторите за мониторинг на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на програмата в Министерство на околната среда и водите за одобрение на основание чл. 30, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми.	Прието.	Изисканата информация ще бъде представяна всяка година в Докладите за изпълнение на програмата.
6	Министерство на здравеопазването, Република България	В таблицата към т.4.3 в колона 1 „приложимо право и политики на ЕС“ да се добави и Директива 98/83/ЕО за качеството на водите, предназначени за консумация от човека и Директива 2006/7/ЕО за управление качеството на водите за къпане. Тези два документа имат пряко отношение към част от допустимите дейности по приоритетните оси на програмата, свързани с подобряване качеството на водите, вкл. и тези ползвани за питейно-битови цели и като води за къпане в зоните за къпане по Черноморското крайбрежие, както и дейностите свързани с подобряване на ВиК инфраструктурата.	Прието.	Текстовете са допълнени.
		Да се редактира текста на т.5.3 на стр. 75 където от една страна се твърди, че в два от районите в България, включени в обхвата на програмата 70% от населението живее в „места с обществени ВиК системи“, а в таблицата след това текст (на стр. 76) е посочено, че около 99% от населението в тези	Прието.	Текстовете са коригирани.

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

		области е водоснабдено чрез обществени водоснабдителни системи и ползва ВиК услуги.		
		При оценката на качеството на водите в районите обхванати от програмата следва да се допълни информация и за това, че в редица населени места в област Хасково, се подава питейна вода с повишено съдържание на манган (значително над допустимите европейски и национални норми), поради естественото му повишено присъствие в подземните води в района.	Прието.	Текстовете са допълнени.
		В таблицата към т.4.5 в колона „Приложимо право и политики в България“ следва да се посочи и Закона за здравето.	Прието.	Текстовете са допълнени.
		Препоръчваме в Глава 5, разглеждаща текущото състояние на околната среда да се допълни с кратък анализ и оценка на здравно-демографските показатели на населението в районите, които ще бъдат обхванати от програмата (така както бе предвидено в заданието за обхват и съдържание на доклада за ЕО).	Прието.	Текстовете са допълнени.
		На места в ДЕО са коментирани обекти, попадащи извън териториалния обхват на програмата (язовир „Огоста“ и долината на река Огоста, ж.п. линията „София-Солун“ и първокласен път Е-79, язовир „Козяк“, гр. Скопие). Тези текстове следва да се заличат.	Прието.	Текстовете са коригирани.
7	Национален	стр.11 Името на Министерството на околната среда и	Прието.	Текстовете са променени.

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

партниращ орган по Програмата, Република Турция	урбанизацията в бележката под линия не е правилно.		
	стр. 18 Потенциалните бенефициенти за меките мерки не следва да бъдат диференцирани (виж коментара в Програмата)	Прието.	Текстовете са променени. Потенциалните бенефициенти са диференцирани според действията по различни специфични цели, а не в съответствие с меки или инвестиционни мерки.
	стр. 26-30 Въпреки че Протоколът от Киото губи своето значение в текущия дневен ред, поради това, че решението за нов протокол бе отложено за 2015 г., неговото значение е широко подчертано. Въпреки това, целите в собствените стратегически документи на ЕС, като например енергетиката 2020 и Пътна карта за енергетиката 2050 са пренебрегнати. Също така целите за възобновяема енергия от документите на турското правителство, като Стратегически план на Министерство на енергетиката и природните ресурси, както и Електрическият енергиен пазар и пазара на електроенергия и сигурност 2010 - 2014, също биха могли да бъдат оценени.	Прието.	Текстовете са променени.
стр. 26-44 Като цяло, турските стратегически документи и закони са обяснени с по-малко детайли, в сравнение с българските стратегически документи и закони, по отношение на въздуха и климата, биологичното разнообразие, флора и фауна, вода, почва, културно/природно наследство и ландшафта.	Частични прието.	Изследователската работа е била интензивна и точна, окончателната версия на Доклада за екологична оценка включва няколко нови стратегически документи и закони, които е било възможно	

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

				да се съберат.
		стр. 72-78 Някои графики и диаграми са само на турски или български езици, както са били публикувани в оригиналните документи. Те също трябва да бъдат преведени на английски език.	Частични прието.	Само преводът на фигурата "Заетост на земеделска земя,%" е липсвал и е добавен като легенда.
		стр. 91-92 Предлага се самостоятелна екологична оценка да се извършва от потенциалните бенефициенти по време на етап кандидатстване и това да бъде включено в таблицата с оценките. Вярваме, че това е добра идея. Затова някои от оценителите ще трябва да бъдат инженери по околната среда. Освен това, този въпрос трябва да бъде включен и в договора за субсидия и в таблиците за мониторинг и трябва да бъдат наблюдавани.	Прието.	Предложението ще бъде включено на етап изпълнение на Програмата.
8	Министерство на околната среда и урбанизацията на Република Турция	Би могло да има повече възможности и алтернативи за приоритетните оси и тематичните приоритети, които също са определени в Регламента за ИПП II (алтернативи на устойчив туризъм, ако това е възможно).	Не е прието.	Както е посочено в Доклада, няма възможност за фундаментална промяна на цялостната структура на Програмата, тъй като тематичните приоритети и приоритетните оси трябва да са свързани с Регламента за ИПП II и Рамковия регламент относно прилагането на инициативите за ЕТС. В допълнение, избраните приоритетни оси отразяват териториалния анализ, становищата на

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

				заинтересованите страни и на потребностите на избираемата зона.
		Турската власт не е била уведомена и включена в процеса на Стратегическа и екологична оценка и също не е проведено обществено допитване с турската власт по време на изготвянето на Доклада за обхвата на оценката.	Не е прието.	Докладът за обхвата на оценката, както и проектът на ДЕО са изпратени на Националния партниращ орган съответно на 09.06.2014г. и на 15.07.2014 г.
СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА №9-5/2014 г.				
<i>Степен, в която мерките по чл.26, ал.2, т.2 и 3 от Наредбата за ЕО са предвидени в програмата</i>				
Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от прилагането на програмата				
1.	Министерство на околната среда и водите, Република България	Планове, програми и проекти и инвестиционни предложения, предмет на Програмата за трансгранично сътрудничество „България-Турция“ 2014-2020 г., попадащи в обхвата на приложенията към ЗООС или извън тях, както и под разпоредбите на чл. 31 от ЗБР, подлежат на оценка на съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони и могат да бъдат одобрени само след решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС за одобряване/съгласуване, при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изискванията и	Прието.	Спазването на изискванията на приложимото национално законодателство (в т.ч. ЗООС и ЗБР) ще бъде задължителен критерий при оценката и избора на проекти за финансиране (където е приложимо).

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

		мерките, постановени с решението/становището.		
2.		Развитието на туризма следва да е съобразено с капацитета на рекреационно натоварване на територията, като се осигурят подходящо отвеждане и пречистване на отпадъчните води и управлението на отпадъците.	Прието.	В насоките за кандидатстване ще се заложи изискване проектите за развитие на туризма да съответстват на приложимите Общи устройствени планове / Подробни устройствени планове на териториите, където ще бъдат изпълнявани мерките и дейностите.
3.		Разработката на туристически пакети по ПО 2 следва да отчита, че дейности като излети „сафари“, трасета „офруд“ за наблюдение на редки и застрашени животински видове не са допустими, тъй като водят до значителни увреждания на околната среда и в частност – биологичното разнообразие.	Прието.	В насоките за кандидатстване посочените дейности ще бъдат изключени от допустимите дейности за финансиране.
Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на програмата				
1.	Министерство на околната среда и водите, Република България	Министерството на регионалното развитие да представя за одобряване в МОСВ годишни доклади по наблюдение и контрол на въздействието на програмата върху околната среда съгласно разпоредбата на чл. 30, ал.1 от Наредбата за ЕО.	Прието.	Информацията относно въздействието на програмата върху околната среда ще бъде включвана в годишните доклади за изпълнение на програмата. Тези доклади са предмет на одобрение от Съвместния комитет за наблюдение, в състава на който

Обобщена справка за проведени консултации по Доклад за екологична оценка на Програма за трансгранично сътрудничество по Инструмента за предприсъединителна помощ „България - Турция 2014-2020“

				влиза представител/и на МОСВ.
2.		Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на програмата да се извършват при отчитане индикаторите, определени в т.10 на доклада за ЕО.	Прието.	<p>На програмно ниво наблюдението на въздействието върху околната среда ще бъде осъществявано чрез система от общи и специфични за програмата индикатори за продукт и резултат.</p> <p>На проектно ниво въздействието върху околната среда ще бъде измервано чрез прилагане на въпросник за самооценка.</p>
3.		При констатиране на неблагоприятни последствия върху околната среда и риск за човешкото здраве да се предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.	Прието.	При констатиране на възможни неблагоприятни последствия върху околната среда и риск за човешкото здраве компетентните органи ще бъдат своевременно сигнализирани.